

DUMINECA

Organul Vicariatului Episcopal gr. cat. român din Maramureș
și organ informativ al AGRU-lui din Eparhia Maramureșului

Biaroul de distribuire: Librăria Asociațiunii Sighet, Piața Unirei No. 25

Apare în fiecare Duminică.

Prețul unui exemplar: 1 Leu

Focul Rusaliilor.

Când providența nemărginită a lui Dumnezeu a scos din pământul Faraonilor pe poporul ales, — în drumul său acesta a ajuns la muntele Sinai. Munții totdeauna au avut rol însemnat în planurile dumnezeiești. Pentru aceea a și strigat psalmistul: ridicat-am ochii mei la munți, de unde va veni ajutorul meu. Și pe muntele Sinai s'a întâmplat ceva însemnat. A început a afuma, apoi a ars cu flăcări șerpuitoare și a vorbit Domnul cu puterea focurilor a toate mistuitoare și și-a manifestat voința-i preasfântă. A sunat muntele, focul miraculos a răspândit lumină orbitoare, s'a părut că flăcările au cuprins lumea întreagă, ca să încălzească inimile și să mistuiască cu putere irezistibilă totul. Cât de mărit și puternic este Dom-

nul, aducând legi cu puterea-i nesfârșită, dând pe table de piatră cele zece porunci, în fruntea cărora pune cea mai sfântă și cea mai mare poruncă: **Eu sunt Domnul Dumnezeu-tău!**

Așa se arată Dumnezeu. Și cu ce putere elementară erupse cunoașterea lui din amurgul mistic al legii vechi! Se arată din înălțimea piscurilor afumătoare, încunjurat de fulgere repezi și de cerul, din care răsar tunetele. Nu e mirare, că poporul ales a căzut la pământ: **Mare este Domnul!**

Când apoi Inima lui Dumnezeu s'a înduioșat văzând lumea mistuită de păcat, când a venit Acela, pe care L-au așteptat neamurile, iubirea lui în aceasta nouă legătură în alt mod se manifestează. Om se face Dumnezeu, **Cuvântul trup, ca să locuiască între noi, pătimește, moare, ca**

noi să trăim și voința dumnezeiască și legea ce ne vestește este: Vine Spiritul Adevărului, care vă va învăța să știți tot adevărul. El este Spiritul Adevărului, Care învață lumea despre adevăr, păcat și judecată.

Și când au fost împreună învățăceii rămași fără învățătorul, s'a făcut fără de veste sunet din cer, ca de suflare de vifor ce vine repede... și li s'au arătat limbi împărțite ca de foc. Și focul acesta a fost graiul lui Dumnezeu. Focul Rusaliilor a inundat lumea, trecând pereții camerei, unde erau adunați învățăceii, munții Domnului au început a activa, căci Apostolii spre mirarea tuturor au început a vesti Legea cea nouă, Evanghelia, așa cum le-a poruncit lor Domnul. Focul Rusaliilor este o nouă întorsătură în istoria omenirii, căci apostolii conduși de Spiritul iubirii, mângăerii,

și adevărului, au cutreerat lumea întreagă. Acești oameni, cu inima lor înfocată, în tot locul au dus lumină și căldură.

Lucrurile Domnului și azi poartă asupra lor timbrul Dumnezeirii. Sunt ele perfecte, sunt de o frumuseță nepieritoare. Le susține puterea focului de Rusalii, care luminează, încălzește și arde. Așa se arată pe piscuri amețitoare de munți Domnul și zice cu puterea-i vecinică și irezistibilă: **Eu sunt Domnul Dumnezeul tău**: Aceasta muncă tainică, dumnezeiască pătrunde timpurile, secolele și marile evenimente mondiale și își găsește teren și în viața individuală a omului. Munca aceasta este lucrul focului Rusaliilor.

P A P A a împlinit 78 ani. Preafericitul Părinte Papa a împlinit 78 ani în ziua de 31 Mai 1935. Timpurile grele de o excepțională răutate au pretins o persoană corespunzătoare la cârma Bisericii. Înțelepciunea Spiritului Sfânt de aceea a designat persoana Preafericitului Papa Piu XI în scaunul lui Petru. Inzestrat cu putere viguroasă fizică, cu facultăți rare sufletești, împodobit cu virtutea iubirii de aproapele, Părintele Papa senin și liniștit cârmuește Biserica pe oceanul brăzdat de valurile periculoase ale lumii.

De ziua Lui, cerem, dela Domnul, ca încă mulți ani să păzească pe părintele nostru Papa Piu XI.

La sfințirea holdelor.

Sunt atât de frumoase toate ceremoniile ritului nostru oriental, dar parcă mai aproape este de sufletul agriculturului ieșirea cu procesiune la sfințirea holdelor. — Zic, că e țaran care-și face cruce când iesă primăvara și trage prima brazdă în țărână, și umblă cu capul descoperit când s a m â n ă sămânța, fie că e intelectual care întotdeauna are dorul atavistic și trage cu sufletul său barem în zile de serbătoare la moșie, la câmp, fie că știe careva a ceti din carte scrisă cu slove, dară nu știe să citească din cartea naturii sau că nu știe carte, dar cetește din cele ce vede pe afară, și zice cu smerenie împreună cu l salmistul, că: „Ceriurile spun mărirea lui Dumnezeu și firmamentul arată tăria mânilor Lui.”

Frumoasă este aceasta ceremonie pentru scopul, ce urmărește dar frumoasă în sine și pentru că se săvârșește în anotimpul cel mai frumos, când începe a se coace spicul plin cu cele mai bune nădejdi, ca răsplată a grijilor, trudei și — să nu ne fie rușine a mărturisii — ale rugăciunilor noastre, dacă este cazul, și cerem cu frica lui Dumnezeu, cu credință și cu iubire „pâinea noastră cea de toate zilele.”

Credincioșii parohiilor greco-catolice din Sighet în Dumineca trecută am fost fericiți de a putea participa la aceasta frumoasă ceremonie a sfințirii holdelor.

leșind din oraș se oprește

procesiunea lângă marginea unei sămânături de grâu, care nici nu se poate să fie mai frumoasă și mai promițătoare.

Insuși locul este bine ales. În fața noastră spre Nord se vede muntele Apșița, cași cea mai nordică graniță locuită de români, la Răsărit muntele Pop-Ivanul, parcă singur scutește Sighetul de curente ce suflă dinspre răsăritul bolșevic, spre Miază-zi Solovanul recorește arșița soarelui, până când la Apus veghiază neincetat Piatra Săpinții.

Toți acești munți și dealuri încununați cu păduri seculare, cu pășuni bune și izvoare abundente, închid orizontul priveliștei din Sighet, în centrul cărui se întinde șesul între Tisa și Iza, iar chiar în mijlocul șesului stau preoții slujitori, înconjurați de credincioși. Credincioase evlavioase — vreo 10—12 fete, îmbrăcate în costumul special Maramureșan pentru procesiuni și pelerinaje, pe cap cu cunună, cu sf. Cruce și prapori înainte, cântă pe tot parcursul procesiunii cântări Mariane, preaslăvind pe Maica Domnului, pe Mama Sămânătorului.

Se oficiază ceremonia sfințirii de apă, se citesc frumoasele evanghelii pe rând cu fața către cele patru părți ale lumii. Înțelegem pilda Bunului Mântuitor despre slăbănogul care era în Ierusalim lângă scaldătoarea oilor, care pe jidovește se cheamă Vitezda, cinci foișoare având, și care bolia de

38 de ani, dar crezând și urmând chemarea Domnului și-a luat patul său și umbra, până-când noi fiind și schiopi și orbi și și usceți nu vrem să fim sănătoși sufletește, cum voia acel slăbănog în trup.

Dacă am ascultat, și nu am clevetit eventual, și nu ne-am distras povestindu-ne visurile, — la care poveste sunt de lipsă cel puțin doi mediocri la cap, unul care le povestește, altul care le ascultă — despre toate vorbind, numai cu Dumnezeu nu, am putut auzi minunatele pilde despre sămănătorul care a ieșit să samene, terminând Isus aceasta pildă cu cuvintele: „Cel ce are urechi de auzit, să auză.”

Cu aceasta ocaziune apropiindu-se ucenicii de El, au zis Lui: Pentru ce grăești în pilde? Și le-a răspuns lor: Pentru aceasta grăesc lor — norodului — în pilde, căci văzând nu văd, și auzind nu aud, nici nu înțeleg. Și se împlinește întru ei prorocia lui Isaia, care zice: cu auzul veți auzi și nu veți înțelege, și privind veți privi și nu veți vedea.

Nu sună oare și nouă și tuturor gloatelor depe fața pământului aceste cuvinte cu atâta precizitate și actualitate și după 19 veacuri — să nu amintim veacurile ce au trecut dela Isaia până la împlinirea vremurilor, adresate în primul rând evreilor și apoi nouă?

Și pare-ți-se iubite celitorule că aceste minunate pilde ale Mântuitorului celite acum în fața acestei frumoase holde în a-

ceasta caldă zi de vară avut-au oare efectul dorit de Acela care ni le-a spus, care și acum au fost repetate la aceasta frumoasă ceremonie, încălzitu-s'au oare inimile ascultătorilor? Da. În tot cazul ace-lora cari le-au ascultat cu evlavie au avut efectul dorit, dar câți erau aceștia? În tot cazul membrii practicanți ai Societății Cultului sf. Inimi a lui Isus, membrii activi ai Agrului, fiind prezenți ei nu numai că le ascultau, dar le și înțelegeau. Astfel că și lor cași apostolilor le-ar zice mântuitorul și azi, că: ochii voștri sunt fericiți căci văd, și urechile voastre pentru că aud.

Însă cei mult vorbitori, cei cari și în cursul procesiunii și sub durata înălțătoarei ceremonii cleveteau, nu înțeleg acestea — pentru că nu vreau să înțeleagă — pilda cetită în aceeaș evanghelie, că: la tot cel ce aude cuvântul împărăției și nu înțeleg, vine cel rău și răpește ce s'a sămănat în inima lui, acesta este asemenea sămănței care a căzut lângă cale și au venit păsările și le-au mâncat.

Tot așa cari participau la procesiune, mergând ne orânduți și fiește carele după placul lui, iar nu cum li s'a publicat la sfârșitul liturghiei, sunt asemenea sămănteii care a căzut pe pietriș, că aceștia aud cuvântul și îndată cu bucurie îl primesc, pleacă în procesiune, asistă la ceremonie, dar fiind cam cald, sau alt necaz, îndată se smintesc lasă pe ceilalți, pe preoți, pe cântăreți,

sărutarea sf. Cruci și se grăbesc iarăși numai clevetind.

Numai sămânța ce s'a semănat în pământ bun, acesta este cel ce aude cuvântul și-l înțelege și carele aduce rod. Aceștia erau acei credincioși și credincioase, cari mergeau în ordinea publicată încă la biserică, cari mergeau ascultând sau cântând împreună cu cântăreții, cari se sileau a chema la ordine și pe alții — drept că cu puțin succes — însă în tot cazul au ajuns acasă cu conștiința liniștită și înălțați în suflet după aceasta înălțătoare ceremonie, sub cerul liber, în fața holdei de grâu, dând pâinea de toate zilele, celor cari o cer cu frica lui Dumnezeu, cu credință și cu iubire.

Oare când vom ști cu toții cum trebuie să ne purtăm mergând în procesiune?

Filmul Golgotha

va rula la Cinematograful Redouta în zilele de Joi, Vineri, Sâmbătă, Duminecă și Luni (20, 21, 22, 23 și 24 lunie). Vineri și Sâmbătă cu prețuri minime.

Folosiți-Vă de ocaziunea rară. Ne vom sili, ca apelând la simțemintele creștinești ale proprietarilor de cinematografe, cel puțin lunar să aibă publicul creștin câte un film religios.

Insemnătatea Crucii din punct de vedere pur istoric.

În Testamentul Nou se vorbește mai adesea despre cruce zicându-se: „Cine voește să vină după mine, să se lapede de sine, să-și ia crucea sa și să-mi urmeze.” Cel ce nu ia crucea sa și nu urmează lui Hristos, nu este vrednic de El.

Lepădarea de sine are înțelesul din punct de vedere chiar istoric, ca creștinul să părăsască toate socotințele și credințele contrare învățării lui Hristos, să primească cu însuflețire numai pe Acesta, să-și îndrepte vorbele și faptele zilnice numai spre El, să-și jertfească toate interesele particulare și personale, chiar și viața, numai ca să aducă la triumf umanitarele învățături creștinești despre înfrățirea tuturor oamenilor și astfel să sosească printre oameni dorita împărăție cerească cu Dumnezeu în fruntea ei.

Acest înțeles a făcut din Cruce un semn de conțelegere, de consimțire a popoarelor, un simbol dându-i de timpuriu o însemnătate foarte mare.

Purtatul și făcutul crucii a devenit astfel semnul creștinismului adevărat. În țelul acesta s'a statornicit o mare onoare, un cult chiar religios crucii, atribuindu-i-se putere miraculoasă, chiar și asupra persoanelor ce o purtau, sau asupra locurilor unde era așezată. Bisericile și mănăstirile, ca locuri de învățatură creștinească și de rugăciuni publice, începură a se zidi în semnul Crucii;

pe altare și pe vesmintele preoților se puneau cruci. Oamenii își făceau cu mâna semnul crucii, când cucereau câte o țară se așeza acolo o cruce comemorativă.

Lupta între creștinism și islamism a dat mare valoare Crucii mai ales în luptele întreprinse pentru apărarea creștinismului în genere. Papii împreună cu creștinii apuseni întreprinseră însemnate războaie pentru biruința crucii asupra păgânilor, așa zisele cruciate, cruciații aveau ca insignă Crucea cusută pe vestmintele lor.

O cruce mare se purta înaintea personajilor bisericești la serbători și vizitații canonice în semnul, că numai ele sunt chemate să explice creștinismul și învățăturile lui.

În istoria noastră este notat cazul, când patriarhul Vasile din imperiul româno-bulgar primi acest drept în mod special, după ce fu recunoscut și consacrat de papă ca rege Ioaniță.

Mai târziu, odată cu desbinările și certurile religioase pe tema creștinismului, creștinii supralicitau chiar înțelesul adevărat al Crucii. Câte războaie nu s'au declarat chiar în semnul Crucii, dar contra învățăturilor creștinești de înfrățire și iubire.

Odată au organizarea diferitelor ordini călugărești în apus, dar și la noi sub Vasilicanii, crucea, ca semn de misiune specială, fu pusă lângă mă-

năstire — răscruți de drumuri — și deasupra nu numai a caseilor de rugăciuni ci și deasupra cetăților de apărare și locuințelor particulare.

Hiperselul unora a dat naștere crucii încrucite. De ex. creștinii sârbi sub mitropolitul Sava, se arătară foarte însuflețiți întru apărarea creștinismului răsăritean și construiră lângă mănăstirea din Zicea pe la 1228, care servea de încoronare a regilor sârbi, o cruce de o formă mai alta, decât celelalte cruci a lumii creștine, o cruce încrucită.

Această cruce fu apoi folosită în luptele între creștinii de rit grecesc contra celor de rit roman, cari pleacă dela muntele Atos și se sfârșesc cu reformele introduse de conciliile dela Constanța, Basilea, Ferrara și Florența.

Fiindcă după unirea cu Roma, ritul nostru a rămas cel grecesc, veți vedea des pe bisericile noastre românești crucea încrucită adevărată dublă și nu pe cea simplă latină.

Flora Dr. Iuga.

Poșta Redacției.

M. B. Seini. Am întârziat cu raportul din motivul, că gazeta n'a apărut. Scuze.

Tuturor. Vă rugăm ca în loc de formatul de „Proces-verbal” să ne descrieți serbările și ședințele Agru-lui și ale altor festivități insistând asupra modului de organizare și mai ales asupra foloaselor lor reale

Proces-Verbal

luat în adunarea generală ordinară a Agru-lui din parohia Seini ținută la 5 Mai 1935 sub presiul St. D. Gheorghe Vlad not. public președinte, fiind de față M. O. D. Mihai Berinde paroh local, Ion Pop secretar, mulți intelectuali, domni și doamne și aproape toți membrii Agrului.

Ne-a onorat cu prezența lor domnii prof. Gavril Barbul, prof. Pandrea și adv. Anderco, toți trei din Satu-Mare, cari au contribuit la succesul și înălțarea serbătoarei, care a decurs după următorul

Program :

1. Trăiască Regele, cântat de corul elevilor dela școala primară din loc.

2. Cuvânt de deschidere, rostit de președintele Agrului.

3. Hristos a înviat. Declamație de Ana Crăciun elevă de cl. IV. prim.

4. Conferința, despre adevărata fericire, de Dl. prof. Pandrea.

5. Invierea. Declamație de Emil Tarța elev de cl. IV-a prim.

6. Conferință : Bărbații providențiali ai neamului de prof. Gavr. Barbul.

7. „Sus cu toți azi ridicăți,” cântare mariană, cântată de corul „Reuniunii S. Maria” a femeilor din loc.

8. Plugarii. Decl. de Vasile Vasuț, elev cl. III. prim.

9. Cuvânt de încheiere de parohul local Mihai Berinde.

10. Ingerul a strigat, de asistență.

Din programul festivalului mult a plăcut conferința Dlui prof. Pandrea din Satu-Mare, care a relevat, că fericirea adevărată să o cercăm singur în sufletul nostru, străbătut de morala sănătoasă propovăduită de sf. Biserică prin slujitorii săi. Iar Dl. prof. Barbul evocând figurile unor bărbați aleși ai neamului a îndemnat asistența ca să urmeze pilda vieții lor într-o dragoste de neam și biserică. A provocat mai departe pe toți cari încă nu s'au înscris de membrii ai Agrului, să se înscrie.

D. C. M. S.

Secretar :

ION POP m. p.

Paroh :

MIHAI BERINDE m. p.

Președinte :

GH. VLAD m. p.

Proces-Verbal

dresat în ședința săptămânală a secției religioase a Agrului în Văleni, în ziua de 2 Iunie 1935, după Sf. Liturghie, fiind de față majoritatea membrilor.

Programul :

1. Ședința se deschide prin rugăciuni de dimineață.

Deschiderea anunțată de dl. inv. dir. Petru Kirchmayer președintele Agrului, după care

se desfășoară programul următor :

2. Respecteți pomii. " disertație ținută de dl. Petra Kirchmayer președintele Agrului.

3. „Rugăciunea pentru îndreptare,” poezie recitată de elevul Nemeș P. cl. IV.

4. „Voi ?” poezie recitată de elevul Michnea I. cl. IV.

5. „Unirea Albinelor” poezie recitată de elevul Pop Vasile cl. IV.

6. „Imnul Neamului” poezie recitată de elevul Bălin V. cl. IV.

7. „Strigături” recit. de Pop Gh. cl. III.

8. „Rugăciunea” poezie recitată de elevul Utan S. cl. III.

9. „Vin cocoarele” poezie recitată de elevul Godja P. cl. IV.

10. „Psalm” poezie recitată de elevul Godja Gh. cl. IV.

11. „Până mă știu cu moșie” poezie recit. de elevul Mărginean V. cl. III.

12. „Ștefan și codrul” poezie recitată de elevul Nemeș I. cl. III.

13. „Cântec soldătesc” poezie recitată de elevul Muntean V. cl. III.

14. „La arat” poezie recit. de Michnea M. cl. V.

15. „Ferarul” poezie recit. de Godja A. cl. IV.

16. „Să fugi de fapta rea” poezie recit. de Petreș I. cl. III.

17. „Românește așa a fost” poezie recit. de Dunca N. cl. III.

18. Închiderea ședinței și cântarea Cuvine-se cu adevărat.

D. c. m. s.

Președintele Agrului : P. Kirchmayer inv. dir. — Preot : Antoniu Huban. — Secretarul Agrului : Grigore Mărgineanu.

Greșeli fundamentale.

O fi sau nu curentul ultranaționalist contrabalansarea internaționalismului, nu știu. Un singur lucru văd, că ambii se luptă — înainte de toate împotriva Bisericii și în special împotriva Bisericii catolice. Oameni — cu pretenții de înaltă cultură — sub pretextul propagandei antirevizioniste și naționaliste duc o luptă vehementă împotriva Bisericii lui Petru, folosindu-se de acte și fotografii, care dovedesc greșelile și patimile indivizilor și nici decum nu documentează intențiile antinaționale ale Bisericii Romane.

Dacă într-adevăr există greșelile, pentru ce nu se procedează la pedepsirea acelor, cari au căzut în aceste greșeli? Cu siguranță putem spune, că ori care suflet românesc, fie chiar catolic, va aplauda, când va fi pedepsit o față bisericească cât de înaltă, dacă din motive politice a abuzat de puterea-i sacră. Ba chiar întrebăm, că dacă s'au făcut greșelile și s'au constatat, pentru ce n'au urmat sancțiuni? Însă nu ne putem ascunde convingerea, că altceva se urmărește. Se lasă nepedepsite greșelile individuale, ca să se poată timbra sau chiar desființa Biserica catolică (ce nu se poate).

Puțin simț de dreptate și puțină iubire ar putea să lumineze pornirile necontrolate ale unora, căroro lupta dusă împotriva Bisericii catolice nu le servește de altceva decât de trambulină de a sări sus de tot.

Consecuenți principiilor noastre, cerem pedepsirea acelor, cari în haină preoțească propovăduiesc idei subversive, revizioniste etc, dar cerem cu tărie sistarea luptei necinstite ce se dă împotriva Bisericii noastre.

Pentru comitet răspunde: Titu Berinde.

Calendar săptămânal.

16 — 22 Iunie 1935.

16. Dumineca Sf. Rusalii

Ap. Fapt. 2, 1. Evg. Ioan 7, 37.

17. Lunea Rusaliilor

Ap. Efez. 5, 9. Evg. Mat. 8, 10.

18. Marți M. Leontie

19. Mercuri Ap. Iuda

20. Joi M. Metodiu † 312,

21. Vineri M. Iulian

22. Sâmbătă M. Eusebie † 380.

La 21 Iunie scările răsare la 4,02, apune la 20,02 ore. Până la sfârșitul lunei ziua scade cu 2 minute.

TROPAR V. 8. Bine ești cuvântat Hristo ase Dumnezeu nostru, cel ce pe pescari preeînțelepți vânători i-ai arătat, trimițându-le lor pe Spiritul Sfânt, și printrîngii lumea ai vânat, iubitorule de oameni, mărire ție.

CONDAC V. 4. Când s'au pogorît limbile amestecând despărțit-a neamurile Cel prea înalt; iară când a îmărțit limbi de foc, într'o unire pe toți i-a chemat, și cu un vers mărim pe Preasfântul Spirit.

